

Herning
Kommune

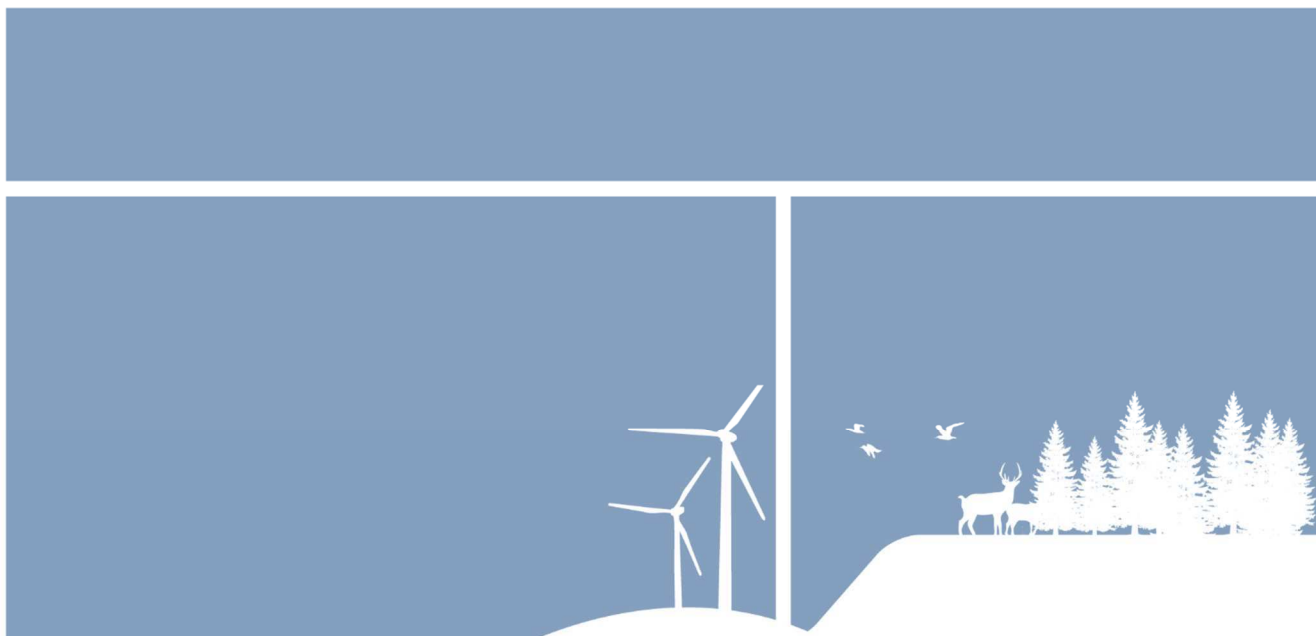
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • landbrug@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

Tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelse

Mosegårdsvej 5
7280 Sønder Felding

Afgørelsesdato: 4. august 2026
Sagsnummer.: 09.17.00-P19-21-26

Registreringsblad

Dato for afgørelse:	4. august 2026
Skema-id, versions-nr.	256022, version 2.
Ansøgningsdato	21-04-2026
Scenarie skema-id:	-
Nudrift	§ 16a miljøgodkendelse af 10. august 2022
8-års drift	§ 31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtig skift i dyretyper af 25. november 2016
CVR-firmanavn	Landbrug Wennink ApS
CVR-nr.	45757609
P-nr.	1031516869
CHR nr.	58028
Kategori husdyrbrug	Kategori 1b Ikke IE-brug
Beliggenhedsadresse	Mosegårdsvej 5 7280 Sønder Felding
BFE-nummer	8995334
Matrikelnummer Ejerlav	5g Nørrelandet, Sdr. Felding
Miljøkonsulent	SAGRO I/S Miljøkonsulent Louise Spanggaard Jakobsen
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Charlotte Böttcher

Copyright

Indeholder GeoDanmark-data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner.

DDOland (ortofoto), er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
MEDDELELSE AF TILLÆG TIL §16A MILJØGODKENDELSE	4
VILKÅR FOR HUSDYRBRUGET	6
DRIFT OG INDRETNING	6
DYREGRUPPER, STALDSYSTEMER OG PRODUKTIONSAREALER.....	6
STALDINDRETNING / GULVTYPER	8
GØDNINGSOPBEVARING OG GØDNINGSHÅNDBETINGELSE	8
ENSILAGEPLANSILOANLÆG, ENSILAGEOPBEVARING	9
AFLEDNING AF VASKEVAND, PÅFYLDNING AF BRÆNDSTOF	9
KOMMUNENS VURDERING	9
LOVGRUNDLAG.....	10
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	11
SØGSMÅL	11
OVERSIGT OVER BILAG.....	13

Indledning

Ejer af husdyrbruget på Mosegårdsvej 5, 7280 Sønder Felding har søgt Herning Kommune om tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹(husdyrbrugloven).

Der søges et tillæg til § 16a miljøgodkendelsen fra 10. august 2022. I indeværende tillæg 1 ansøges om en forlængelse af den eksisterende kostald, kostalden forlænges mod nord og indrettes som sengestald med fast drænet gulv. Der bygges i samme bredde, højde, udtryk og materialer som det eksisterende byggeri. Der ansøges også om at inddrage eksisterende opsamlingsplads som produktionsareal samt om en udvidelse af kalvepladsen for at opnå mere fleksibilitet i placering af kalvene. I tillægget ansøges om en ny dybstrøelsesafdeling i den eksisterende lade samt en frivillig teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder.

I forbindelse med udvidelsen ansøges om en ny beholder til ensilagesaft syd for den eksisterende gyllebeholder på 2.000 m³. Opsamlingsbeholderen benyttes som buffertank til udsprinkling på marken vest for ejendommen. Tanken er helstøbt med en kapacitet på 21 m³. For at øge opbevaringskapaciteten af mælk og dermed mindske antallet af kørsler til ejendommen udskiftes den eksisterende mælkesilo-tank med en større. Tanken er placeret i den sydlige ende af kostalden og dermed afskærmet af bygninger, beplantning og gylletank.

Beregningen viser at lugt-genekriteriet er overholdt. Det forventes derfor ikke, at nabobebyggelse mv. vil opleve generende lugt fra husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen. Det forventes heller ikke, at der vil opstå gener fra husdyrproduktionen for omgivelserne fra støv, skadedyr mv.

Ammoniakberegning til nærmeste natur viser, at der ikke vil ske en merdeposition på over 1 kg N, set over en 8-årig periode.

Det vurderes, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet og at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til beskyttede arter af planter og dyr.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er behov for dispensation for afstand til boring DGU nr. 94.2075, idet Kviestalden er eksisterende og der ikke sker ændringer i stalden. Der må ikke etableres erstatningsboring på samme sted, hvilket Herning Kommune stiller vilkår om.

Husdyrbrugets historik

- 25-11-2016 er der truffet § 31 afgørelse om ikke godkendelsespligtig skift i dyretype
- 10-08-2022 blev der meddelt § 16a miljøgodkendelse til husdyrbruget på Mosegårdsvej 5, 7280 Sønder Felding, med et samlet produktionsareal på 4.005 m², til et fleksibelt kvæghold. I forbindelse med godkendelsen blev der også ansøgt om en ny kalveplads, der ikke er realiseret.

Tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver visse vilkår fra § 16a miljøgodkendelsen.

Meddelelse af tillæg til §16a miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Herning Kommune første tillæg til §16a miljøgodkendelsen af husdyrbruget på Mosegårdsvej 5, 7280 Sønder Felding, med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Det er Herning Kommunes vurdering, at tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering. Ligeledes har naboer og andre berørte ikke 4 ugers høring, jævnfør § 55 stk. 4, men 2 ugers høring, jævnfør § 56.

Tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, ud over det som tillægget tillader, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1089, 2024-10-16

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres opmærksom på, at et tillæg efter § 16a, styk 4, efter reglerne i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Reglerne om udnyttelse indebærer, at tillæg til godkendelse, tilladelser m.v., bortfalder, helt eller delvist, hvis de ikke er udnyttet indenfor 6 år, fra de er meddelt. Det betyder, at der faktisk skal opføres eller gennemføres det, godkendelsen eller tilladelsen giver mulighed for, inden for 6 år.

Reglerne om kontinuitetsbrud indebærer overordnet, at godkendelser og tilladelser, efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis mindre end 25 % af det godkendte produktionsareal er udnyttet driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der mindst produceres 50 % af det mulige, inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med tillæg 1 til miljøgodkendelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker.

Vilkår for husdyrbruget

Her er de betingelser, sammen med de vilkår, som fortsat er gældende fra § 16a miljøgodkendelsen, meddelt den 10. august 2022, som husdyrbruget skal drives under.

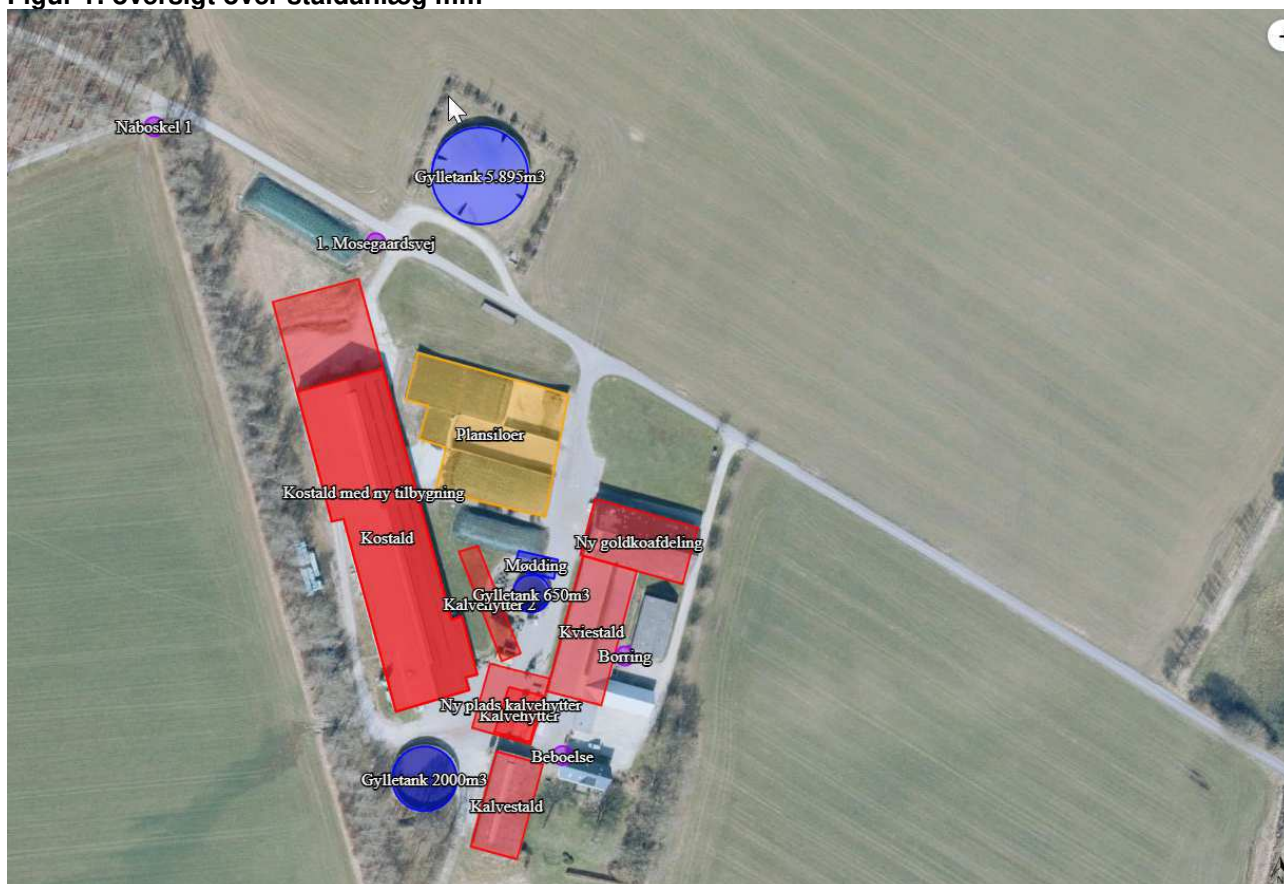
Herning Kommune gør opmærksom på, at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Drift og indretning	
1)	Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for ansøgningen samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
2)	Med tillæg 1 ophæves følgende vilkår fra § 16a miljøgodkendelsen, meddelt den 10. august 2022: Vilkår 9.
3)	Alle vilkår for det eksisterende anlæg skal være overholdt / opfyldt, når tillægget til godkendelsen meddeles.
4)	Der må ikke etableres en erstatningsboring for boring 94.2075 inden for 5 meter af stalde. En eventuel erstatningsboring skal søges placeret mindst 25 meter fra stalde og lignende.

Vær opmærksom på, at der vil ske bortfald for den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra afgørelsen, er meddelt. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Dyregrupper, staldsystemer og produktionsarealer	
5)	Husdyrbrugets samlede produktionsareal må ikke overstige 4.833 m ² .
6)	Husdyrbrugets produktionsarealer, staldsystem og dyretype i de enkelte staldafsnit skal være i overensstemmelse med det i tabel 1 angivne:

Figur 1: oversigt over staldanlæg mm

Tabel 1: oversigt over dyretype, staldsystem, produktionsareal mm.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)
Kviestald	1130	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	674	70,3
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	120	
Kalvestald	682	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	498	73,0
Ny plads kalvehytter	595	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	140	23,5
Kostald med ny tilbygning	5228	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	152	61,3
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	800 (nyt)	
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	133	
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	2120	

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)
Ny goldkoafdeling	890	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	196 (nyt)	22,0

Staldindretning / gulvtyper

7) Staldafsnit med fast drænet gulv

I staldafsnit (Kostald med ny tilbygning) gælder følgende:

- Gulve, støbt på stedet, skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte.
- Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- Gulvet skal være udført med ajlefløb.
- Lysningsarealet til ajlefløb / gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnittet.

8) Krav til skrabning af fast drænet gulv

- I staldafsnit (Kostald med ny tilbygning) med fast drænet gulv skal der, i gangarealet, etableres stationært skrabe anlæg.
- Der skal foretages skrabninger af gangarealet hver 2.time, døgnet rundt.
- I de perioder, hvor dyretype er på græs, skal der ikke foretages skrabninger.
- Skraberen skal være forsynet med timer.
- Enhver type af driftstop af skrabe anlægget over 24 timer, skal noteres i driftsjournalen, sammen med årsagen hertil.
- Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Gødningsopbevaring og gødningshåndtering

9) Eksisterende møddingsplads:

- Af møddingspladsens areal på 114 m² må alene anvendes 100 m² til oplag af fast kompost/gødning/dybstrøelse.

10) Gyllebeholder

Husdyrbrugets gødningsopbevaringslagre må have følgende overfladearealer:

- Gyllebeholder 1: overflade 156 m², rumindhold 650 m³ (diameter 14 meter)
- Gyllebeholder 2: overflade 467 m², rumindhold 2.000 m³ (diameter 26 meter)
- Gyllebeholder 3: overflade 1.056 m², rumindhold 5.895 m³ (diameter 36 meter)

11) Fast overdækning gyllebeholder (frivilligt tiltag)

- Gyllebeholder 2 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
- Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.

12) Egenkontrol fast overdækning

- Der skal føres en logbog over gyllebeholdere med fast overdækning, hvis der opstår skader på teltoverdækningen, med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.
- Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

13) Markstakke med komposteret husdyrgødning må ikke placeres inden for 100 meter fra beboelse.

Ensilageplansiloanlæg, ensilageopbevaring

14) Ensilageopbevaringsanlægget må maksimalt udgøre 2.500 m²

15) Ensilageopbevaringsanlægget skal være placeret som angivet på oversigtskort

Afledning af vaskevand, påfyldning af brændstof

16) Al vask af maskiner og redskaber skal ske på en støbt plads med fast bund (vaskeplads), hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

17) Påfyldning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Kommunens vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse med konsekvensvurdering er gennemgået, og vurderet fyldestgørende. Se miljøkonsekvensrapport i bilag 1.

I indeværende tillæg 1 ansøges om en forlængelse af den eksisterende kostald, kostalden forlænges mod nord og indrettes som sengestald med fast drænet gulv. Der ansøges også om at inddrage eksisterende opsamlingsplads som produktionsareal samt om en udvidelse af kalvepladsen for at opnå mere fleksibilitet i placering af kalvene. I tillægget ansøges om en ny dybstrøelsesafdeling i den eksisterende lade (nu godkendt til kalvestald) samt en frivillig teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder.

Endvidere ansøges om en ny beholder til ensilagesaft syd for den eksisterende gyllebeholder på 2.000 m³. Opsamlingsbeholderen benyttes som buffertank til udsprinkling på marken vest for ejendommen. Tanken er helstøbt med en kapacitet på 21 m³. For at øge opbevaringskapaciteten af mælk og dermed mindske antallet af kørsler til ejendommen udskiftes den eksisterende mælkesilotank med en større. Tanken er placeret i den sydlige ende af kostalden og dermed afskærmet af bygninger, beplantning og gylletank.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT (Bedst Anvendelige Teknologi). Kommunen har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit.

Ansøger har redegjort for, at udvidelsen i tillæg 1 er erhvervsmæssigt nødvendig, og at udvidelsen ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke er i strid med kommuneplanen.

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpepestoffer samt ved driftsforstyrrelser og uheld.

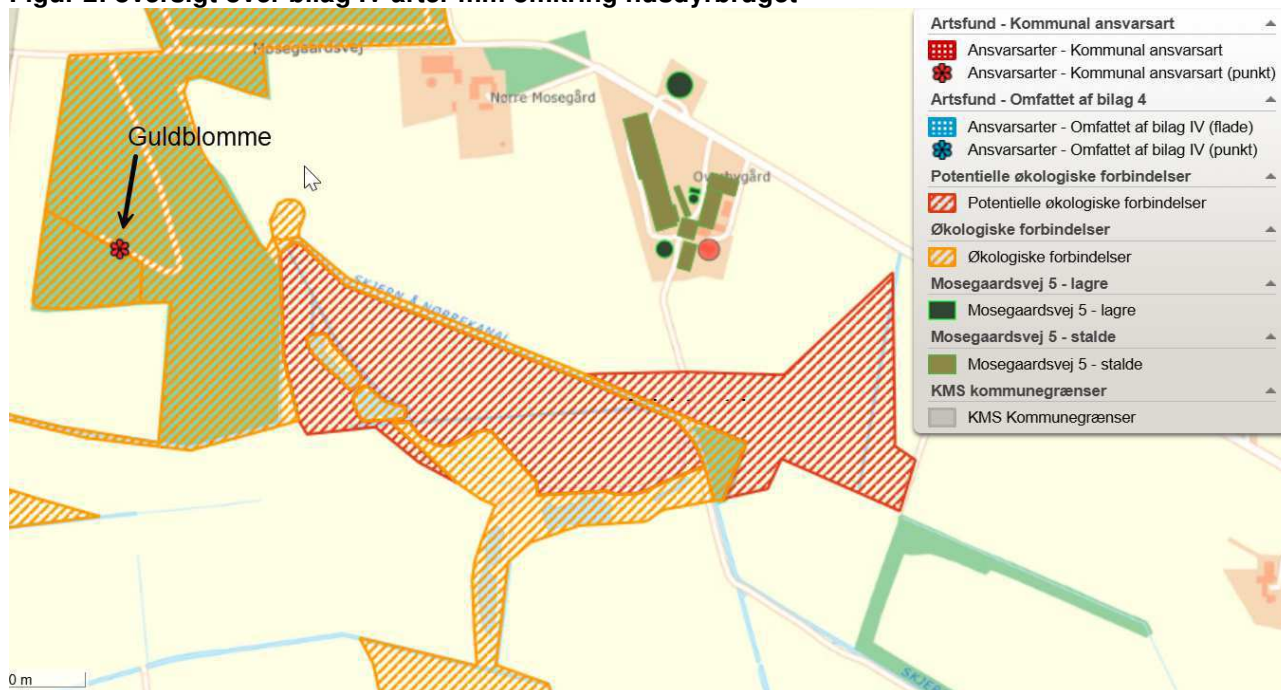
Bilag IV arter, ansvarsarter og økologisk funktionalitet

Bilag IV

På en hede ca. 725 meter vest for husdyrbruget er der registreret Guldblomme (kommunal ansvarsart). Da merdepositionen på naturområdet er 0,1 kg N/ha/år, forventes det ikke at den kommunale ansvarsart vil blive påvirket af udvidelsen.

Herning Kommune vurderer, at etablering af tilbygningen til kostalden ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for området væsentligt, idet forbindelsesvejene mellem søerne og de våde områder ikke afskæres ved etableringen af anlæg på husdyrbruget.

Figur 2: oversigt over bilag IV arter mm omkring husdyrbruget

Der er ikke registreret yderligere bilag IV arter eller ansvarsarter inden for en afstand af 1.000 meter fra husdyrbruget. Ansvarsarter er dyre- og plantearter, som Herning Kommune har et særligt ansvar for. Det kan være fordi arten er sjælden enten i Danmark eller i resten af verden. Derfor skal Herning Kommune tage sig særligt af disse arter.

Ansvarsarterne indgår i arbejdet mange steder. På heden, i ådalen, i skoven og i den bynære natur findes der ansvarsarter, og det er på deres levesteder, at indsatsen for at forbedre deres levevilkår skal ske.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil påvirke levevilkårene negativt for ansvarsarter.

Herning Kommune er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Herning Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Herning Kommune vurderer, at tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen fra 2022, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når vilkår i tillæg 1 samt i § 16a miljøgodkendelsen overholdes.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)² med tilhørende bekendtgørelser: bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)³ og bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herning Kommune har vurderet, at det ikke har været relevant at informere offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen, da der er tale om et tillæg til 16a miljøgodkendelsen, og der i dette tillæg sker en forøgelse i den samlede emission fra 4.966 kg NH₃-N/år til 5.709 kg NH₃-N/år, og en ændring i

² Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 2019-05-01

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1089, 2024-10-16

⁴ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 2243, 2021-11-29

produktionsarealet fra 4.005 m² til 4.833 m². Da geneafstanden til byzone (662 meter) er længere end konsekvenszonen (512 meter), høres alle naboer og omboende indenfor 662 meter.

Herning Kommune har fremsendt udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til dem, som har anmodet herom, med mulighed for at kommentere udkastet i perioden 13-07-2026 til 27-07-2026. Herning Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkastet til afgørelsen.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har meddelt tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Mosegårdsvej 5, 7280 Sønder Felding. Tillægget er givet i medfør af § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" fra torsdag den 6. august 2026. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrbruglovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske torsdag den 3. september 2026.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen, er udløbet i henhold til husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljøsagsbehandler
Herning Kommune,
Teknik og Miljø, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til tillæg 1 til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Landbrug Wennink ApS, Mosegårdsvej 5, 7280 Sønder Felding

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, miljøkonsulent Louise Spanggaard Jakobsen

Omboende og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring (662 meter)

- Gåsdalvej 36, 6900 Skjern
- Hedebyvej 14, 7280 Sønder Felding
- Mosegaardsvej 5, 7280 Sønder Felding
- Mosegaardsvej 7, 7280 Sønder Felding

Nedenstående er orienteret om tillæg 1 til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §84

Ansøger

- Landbrug Wennink ApS, Mosegårdsvej 5, 7280 Sønder Felding

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, miljøkonsulent Louise Spanggaard Jakobsen

Styrelsen for Patientsikkerhed

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §85

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §86

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Herning
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herning
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens § 87

- Aktive Fritidsfiskere i Danmark
- Dansk Ornitologisk Forening
- Danmarks Naturfredningsforening
- Rådet for Grøn Omstilling
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Friluftsrådet
- Foreningen Greenpeace Danmark

Andre:

- Herning Museum

Oversigt over bilag

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 2: Oversigt over produktionsarealet

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Tillæg til Miljøkonsekvensrapport for Modegaardsvej 5, 7280 Sønder Felding

Landbrug Wennink Aps

Udarbejdet den 21-04

Af miljørådgiver Louise Spanggaard Jakobsen

Ejer	Landbrug Wennink ApS
Driftsherre	Maaïke Massop og Wouter Berjan Wennink
Kontakt	Maaïke Massop og Wouter Berjan Wennink
Husdyrbrugets adresse	Mosegaardsvej 5, 7280 Sønder Felding
Ejendomsnr.	8995334
Matrikel og ejerlav	For husdyrbrugets anlæg
CHR	58028 og 58036
CVR / P-nummer	45757609
Konsulent/rådgiver	Louise Spanggaard Jakobsen
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 256022
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a- tillæg
Bilag	Skema nr.: 256022 er vedhæftet følgende bilag; - Miljøkonsekvensrapport

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	5
Tidligere godkendelser	5
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme (Uændret)	5
Biaktiviteter	6
IE-brug	6
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	6
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	6
Indretning og drift	7
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Foderopbevaring	13
Afløbsforhold.....	13
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab.....	16
Afstandskrav	18
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	21
Kategori 1-natur	21
Kategori 2-natur	22
Kategori 3-natur	22
§ 3 områder	22
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	23
National beskyttelse af arter af planter og dyr	24
Biodiversitet – Den danske Rødliste	24
Ansvarsarter	24
Lugt	25
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	26
Støv.....	26

Støj.....	26
Rystelser	28
Lys	28
Til- og frakørsels forhold.....	28
Transporter	29
Fluer og skadedyr	31
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	31
Forslag til egenkontrol.....	32
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	33
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	33
Affald	34
Døde dyr	35
Grundvand	35
Vandforbrug og vandinstallationer	35
Energi.....	36
Klima	36
BAT (ammoniak)	37
BAT (ikke IE-brug)	38
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	38
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	38
Befolkningen og menneskers sundhed	39
Alternative løsninger	39
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	39
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	40

Indledning

Denne tillæg til miljøgodkendelsen beskriver en planlagt udvidelse af Mosegaardsvej 5 7280 Sønder Felding, beliggende i Herning Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Ansøger er Landbrug Wennink Aps på husdyrbruget på Mosegaardsvej 5, 7280 Sønder Felding der er en kvægejendom med mælkeproduktion. Ansøgningen er et tillæg til eksisterende godkendelse fra 10/08-2022, hvor ejendommen overgik til en 16a-godkendelse på stipladsmodellen. Der blev også ansøgt om en ny kalveplads, der ikke er realiseret.

I dette tillæg ansøges om en forlængelse af den eksisterende kostald, kostalden forlænges mod nord og indrettes som sengestald med fast drænet gulv. Der bygges i samme bredde, højde, udtryk og materialer som det eksisterende byggeri. Der ansøges også om at inddrage eksisterende opsamlingsplads som produktionsareal samt om en udvidelse af kalvepladsen for at opnå mere fleksibilitet i placering af kalvende. I tillægget ansøges om en ny dybstrøelsesafdeling i den eksisterende lade samt en frivillig teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder.

I ansøgningsmaterialet er der lavet en lugtgeneberegning, der viser, at alle krav til lugt overholdes med en god margin i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse. Projektet vurderes dermed ikke at give lugtgener for omboende. Niveauet af støj, støv, lys samt skadedyr vil ikke ændres væsentligt og vurderes ikke at give gener for omboende.

Beregninger viser, at alle krav vedr. ammoniakbelastning på naturarealer er overholdt. Der forventes derfor ikke væsentlig påvirkning af naturen i området som følge af ændringen af miljøgodkendelsen.

På husdyrbruget er der foretaget en række foranstaltninger for at sikre mindst mulige gene af støv, støj, fluer, lugt mm. for omkringboende, som er beskrevet i nærværende miljøkonsekvensrapports tillæg.

Krav til anvendelse af bedste tilgængelige teknik på staldanlægget er overholdt.

Det vurderes, at udvidelsen og den fremtidige drift af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af miljøet.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Den eksisterende miljøgodkendelse fra 10 august 2022, gav tilladelse til en ny kalveplads samt overgang til stig pladsmodellen.

Miljøgodkendelse fra 17. december 2008, gav tilladelse til en malkekvægsbesætning på dagældende 399 DE, det vil sige 270 køer plus opdræt, udvidelse af eksisterende malkestald, anlæggelse af ny 4.000 m³ gyllebeholder og 2 nye plansiloer samt opførelse af nyt maskinhus i forlængelse af eksisterende foderlade. I miljøgodkendelsen indgår 158,57 ha ejede/forpagtede arealer samt 59,82 ha aftalearealer, i alt 218,39 ha.

I 1. tillæg til miljøgodkendelsen, dateret 19. oktober 2011, er der givet en 2 års forlængelse af udnyttelsesfristen frem til 17. december 2013. Fristforlængelsen blev givet pga. sygdom og sanering af besætningen.

Den 13. juli 2015 har Herning Kommune meddelt § 31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtigt skift i dyretyper. Den tilladte produktion på ejendommen er nu 295 malkekøer, 60 småkalve (0-6 mdr.), 140 tyrekalve (40-220 kg) og 104 kvier/stude (6 mdr.-kælving), i alt svarende til 457,68 DE

I 2. tillæg til miljøgodkendelsen, dateret den 2. december 2015 ansøges om etablering af ny gyllebeholder på 6.000 m³, en ny ensilagesilo på 1.020 m² samt en ændring af udbringningsarealerne. Der er i den tidligere miljøgodkendelse af 17. december 2008 givet tilladelse til ekstra ensilagesilo og en ny gylletank. Størrelsepå både gylletank og ensilagesilo er justeret i forhold til den oprindelige godkendelse, på grund af ændrede normer for husdyrgødning og erfaring med behov for opbevaringskapacitet til ensilage.

Den oprindeligt godkendte gylletank var på 4000 m³ og ensilagepladsen på 650 m². Placering af gyllebeholder er uændret i forhold til miljøgodkendelsen, ensilagesiloen placeres i nærheden af de eksisterende siloer. Idet gyllebeholderen ønskes placeret på den modsatte side af vejen, er der i tillæg nr. 2 gjort rede for valg og fravalg af alternative placeringsmuligheder.

Den 25. november 2016 har Herning Kommune meddelt § 31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtigt skift i dyretyper. Den tilladte produktion på ejendommen er nu 315 malkekøer, 78 småkalve (0-6 mdr.), 155 tyrekalve (40-50 kg) og 22 kvier/stude (22 mdr.-24 mdr.), i alt svarende til 470,29 DE

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme (Uændret)

Ansøger har også husdyrproduktion på Mosegaards vej 7. Afstanden er større end 100 m og mere end halvdelen af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger fra anlægget på Mosegaardsvej 5 og ovennævnte ejendom. På baggrund af afstanden vurderes det, at ejendommene ikke er forureningsmæssigt forbundne, og derfor er det ikke nødvendigt at vurdere, om der er teknisk eller driftsmæssig forbindelse. Der søges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Mosegaardsvej 5.

Mosegaardsvej 7 - Andet husdyrbrug					
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]	Forureningsmæssigt forbundet	Undtaget af beregning
Staldbygning	Kostald med ny tilbygning	229	100	Nej	☐

Figur 1. Forureningsmæssig forbindelse fra husdyrgodkendelsen

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på Mosegaardsvej 5.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Løbende opdatering af produktionsgodkendelsen til driften er en nødvendighed for alle landbrug. Således sikres en kontinuert tilpasning til den nyeste viden på miljøområdet, og det giver både ejer og myndighed mulighed for at opdatere eksisterende vilkår samt indsætte nye vilkår for ejendommens drift. Det er en erhvervsmæssig nødvendighed, at ejer til enhver tid har et veldokumenteret og opdateret grundlag for produktionen.

De ansøgte ændringer og udvidelser er nødvendige for at sikre en tidssvarende, effektiv og miljømæssigt forsvarlig drift af husdyrbruget. Samtidig med en udvidelse af dyreholdet forbedres de fysiske rammer, arbejds gange optimeres, og der sikres en bæredygtig og konkurrencedygtig drift på både kort og lang sigt.

Den eksisterende staldkapacitet er utilstrækkelig til at imødekomme behovet for en forøgelse af besætningsstørrelsen, hvilket er afgørende for at opnå driftsfordele og en mere effektiv udnyttelse af eksisterende ressourcer (arealer, maskinpark, arbejdskraft mv.). Med en udvidelse af de eksisterende stalde skabes der plads til en større og mere produktiv besætning, hvilket giver bedre økonomi og øget konkurrenceevne. Derudover udnyttes det eksisterende byggeri optimalt ved at tilbygge frem for at opføre nybyggeri.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Mulig ny indkørsel

Der kan med udvidelsen blive behov for at etablere en ny indkørsel nord for udvidelsen af kostalden. Denne vil give adgang til den vestlige side af stalden, hvis der bliver behov for adgang med større maskiner. Den mulige indkørsel er beskrevet under til- og frakørselsforhold.

Forlængelse af kostald

Der ansøges om en forlængelse af den eksisterende kostald. Denne bliver med samme materialer og dimensioner som den eksisterende stald.

Ny dybstrøelsesafsnit i eksisterende lade

Der ansøges om en ny dybstrøelsesafdeling i den nuværende lade. Afsnittet skal bruges til goldkøer og etableres i den ene af de indendørs køer siloer. Det er ikke besluttet om der etableres et afløb til kviestalden eller pumpesump.

Ny kalveplads

Der ansøges om en udvidet kalveplads for at opnå større fleksibilitet i placering af kalvehytter. Produktionsarealet på pladsen bliver det samme som i den eksisterende godkendelse.

Ny beholder til opsamling af vand fra ensilageplads og ny mælketank

Der ansøges om en ny beholder til ensilagesaft syd for den eksisterende gyllebeholder på 2.000 m². Opsamlingsbeholderen benyttes som buffertank til udsprinkling på marken vest for ejendommen. Tanken er helstøbt med en kapacitet på 21m³. For at øge opbevaringskapaciteten af mælk og dermed mindske antallet af kørsler til ejendommen udskiftes den eksisterende mælkesilotank med en større. Tanken er placeret i den sydlige ende af kostalden og dermed afskærmet af bygninger, beplantning og gylletank.

Ny indretning i kalvestalden

Der søges om ændring af indretning på den vestlige side af kalvestalden. Der har tidligere været placeret kalvehytter i dele af produktionsarealet i stalden. Dette ændres til bokse. Der er ikke behov for at ændre gulv eller det allerede godkendte produktionsareal; det er kun inventaret, der skiftes.

En nærmere redegørelse for de bygningsmæssige og indretningsmæssige ændringer fremgår af afsnittet: *Indretning og drift*.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

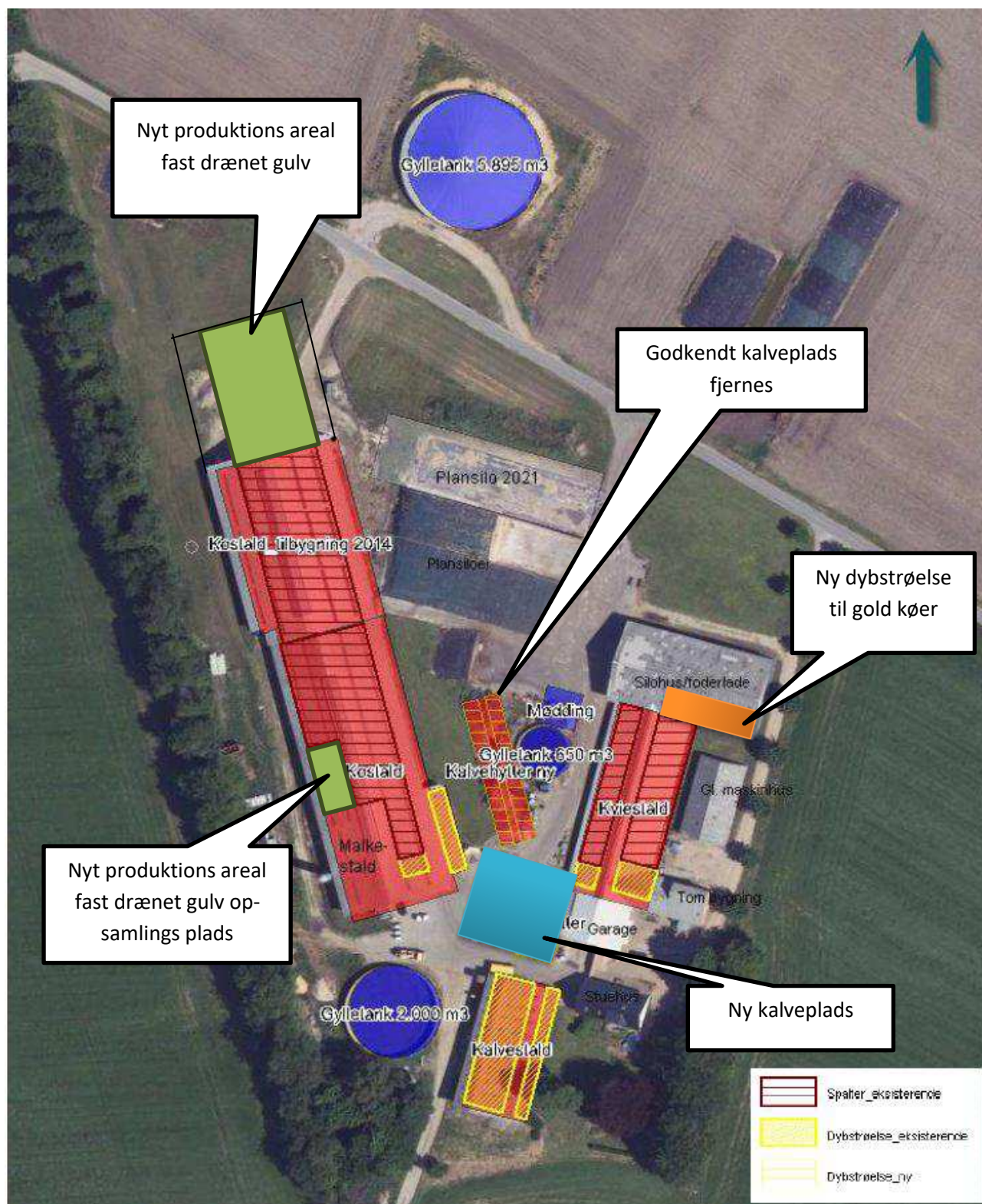
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kviestald	1130	Naturlig ventilation	3 m	(#866124) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	674
				(#866123) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
Kalvestald	682	Naturlig ventilation	3 m	(#866130) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	498
Ny plads kalvehytter	672	Blandet ventilation	3 m	(#866148) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	140
Kostald med ny tilbygning	5228	Blandet ventilation	3 m	(#866228) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	152
				(#866227) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	800
				(#866226) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	133
				(#866225) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	2120
Ny goldkoafdeling	890	Blandet ventilation	3 m	(#866224) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	196
Sum						4833

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

På figur 2 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 3 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

Figur 2. Situationsplan

Figur 3. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol)

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Opmåling af produktionsarealer for nyt dybstrøelsesafsnit og opsamlingsplads er udført af ansøger og miljørådgiver. Produktionsarealer til udvidelsen af kostalden er beregnet ud fra bredden på produktionsarealet

fra byggetegningerne for den eksisterende kostald og længden for den nye tilbygning. Dette er gjort, da indretningen i den eksisterende stald fortsætter i den nye stald. Der er derfor tale om et bruttoareal, hvor der ikke er fratrasket nakkebumsareal, dog er foderbordet trukket fra. De resterende produktionsarealer er taget ud fra den gældende godkendelse.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne, i og med at der godkendes ny udvidelse i kostalden og nyt goldko afsnit. Herudover sker der en udvidelse af produktionsarealet i bygning 7, idet den eksisterende opsamlingsplads medtages som produktionsareal.

Se grundtegnning (figur 3/tabel 4) til opgørelse af produktionsarealet.

Bygning 1. Beboelse

Bygning 2. Garage

Bygning 3. Eksisterende gyllebeholder 2000m²

Bygning 4. Tom bygning

Bygning 5. Gl. Maskinhus

Bygning 6. Kalvestald (der ændres i indretningen da kalvehytter erstattes med bokse men inden for det godkendt produktions areal)

Bygning 7. Kostald

- Her laves en ny tilbygning i den nordlige ende med et produktionsareal på 800 m². Derudover indtages den eksisterende opsamlingsplads som nyt produktionsareal på 152 m². Begge dele er med fast drænet gulv. Opsamlingspladsen er belagt med gummimåtter og skræbes af den automatiske koredriver ned til spalterne. Der er fald mod afløb, og pladsen skræbes for hvert hold, der malkes. Selvom skraberen ikke kører, når der ikke malkes, vurderer vi, at arealet bør indgå som fast drænet gulv.

Bygning 8. Kviestald (Uændret)

Bygning 9. Silohus/ ny goldkostald

- Her indrettes 196 m² Nyt produktions areal med dybstrøelse.

Bygning 10. Eksisterende gyllebeholder 650 m³

Bygning 11. Eksisterende Gyllebeholder 5895 m³

Bygning 12. Møddingsplads

Bygning 13. Plansiloer

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 5 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 2000m3	Flydende	Der søges om en frivillig teltoverdækning		2000	467
Gylletank 650m3	Flydende			650	156
Gylletank 5.895m3	Flydende	Tanken har frivillig telt overdækning.		5895	1056
Mødding	Fast			100	114

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1	1995	10 års	2000		Flydelag
Gyllebeholder 2	1982	10 års	650		Flydelag
Gyllebeholder 3	2016	10 års	5895		Overdækning
Gyllebeholder 4 (Mosegaardsvej 7)	1980	10 års	600		Flydelag
Kanaler fortanke Ca.			2000		
Møddingsplads				100	
I alt			11145		

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Rørføringer til gødningsopsamling er vist på figur 4. Der pumpes ca. hver 3. uge med traktorpumpe fra koldstald til 2.000 eller 5.895 m3 gyllebeholder. Der pumpes ca. 4 gange årligt med traktorpumpe fra de øvrige/ældre stalde. Gylle og dybstrøelse udbringes af maskinstation, der har gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb.

Gyllebeholderen på 5.895 m3 har teltoverdækning, hvilket ikke er et krav iht. generel lovgivning eller tidligere miljøgodkendelse. Effekten af overdækning er frivillig og derfor ikke indregnet i ansøgningen. Opbevaringskapaciteten til gylle mm. excl. kanaler og fortanke ses i tabellen herover.

Der ejes desuden en 600 m3 gyllebeholder på Mosegaardsvej 7, der anvendes til husdyrholdet på denne ejendom. Der ønskes mulighed for at etablere en ekstra opsamlingstank, med pumpe til opsamling og ud sprinkling af restvand fra plansiloer og køreareal, hvilket vil give en øget opbevarings kapacitet. Dybstrøelse opbevares på møddingsplads, og i markstak når det er komposteret.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være

opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11.

Nyt

I denne ansøgning søges om en frivillig overdækning af gyllebeholder 1 på 2.000 m³. Overdækningen er ikke medregnet som teknologi, da det ikke er besluttet, om den bliver opsat.

Gyllebeholderen overdækkes med en teltoverdækning i grå presenning, som bliver op til 7 m høj. Samlet set bliver gyllebeholderen med teltoverdækning op til 9 m høj. Beholderen står mellem beplantning og eksisterende produktionsbygninger, og der er derfor ikke udsyn til beholderen. Ved at overdække beholderen forventes en større opbevaringskapacitet.

Der ansøges om en ny opsamlingsbeholder til ensilagesaft og vand. Beholderen bliver en helstøbt fortank med låg, fra Give Elementer, på 21,4 m³. Beholderen opføres syd for eksisterende gyllebeholder 1 på 2.000 m³. Placeringen fremgår af figur 5. Med denne beholder vil ensilagesaft og vand kunne udsprinkles på marken vest for ejendommen, og derved øges gylleopbevaringskapaciteten.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

Husdyrbrugets foderopbevaringsanlæg består af fodersilo, silohus og plansiloer, og herudover opbevares der grovfoder i markstakke.

Foderblandes i en fuldfodervogn ved ensilagesiloerne.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der findes et toilet ved kontor ved malkestalden. Afløbet herfra går til septiktank, der er fælles med husholdningen.

Tanken er placeret ved den sydlige ende af kostalden. Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer på nuværende tidspunkt til gylletanken, men vil fremadrettet ledes til en 21 m³ opsamlingsbeholder hvorfra det udsprinkles på marken vest for ejendommen. Vandet pumpes til udsprinkling i et rør under jorden. Vandet kan også pumpes ind i gyllekanalerne i perioder hvor vandet ikke kan udsprinkles.

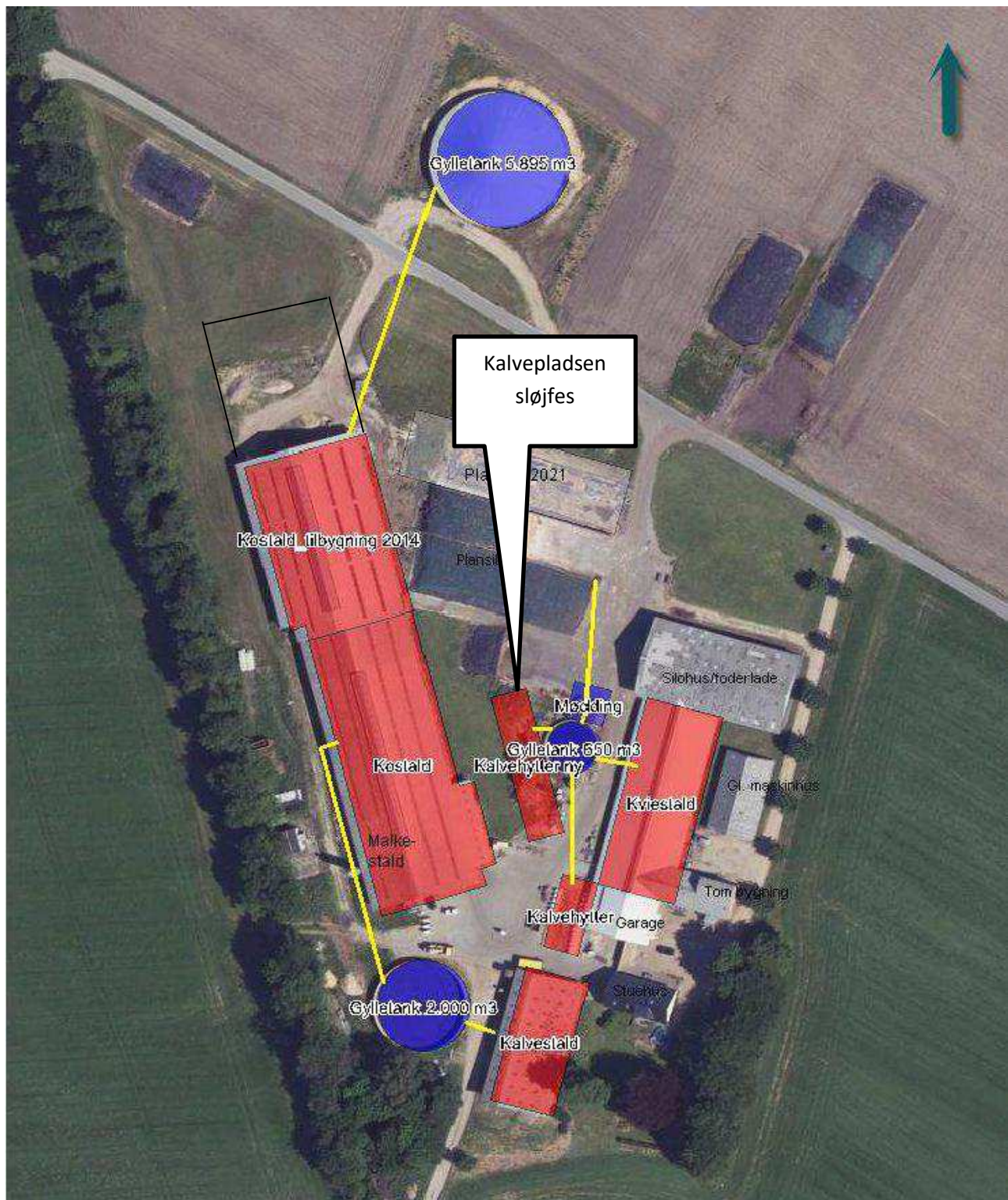
Der er ingen dræn i området.

Tagvandet ledes ud på terræng.

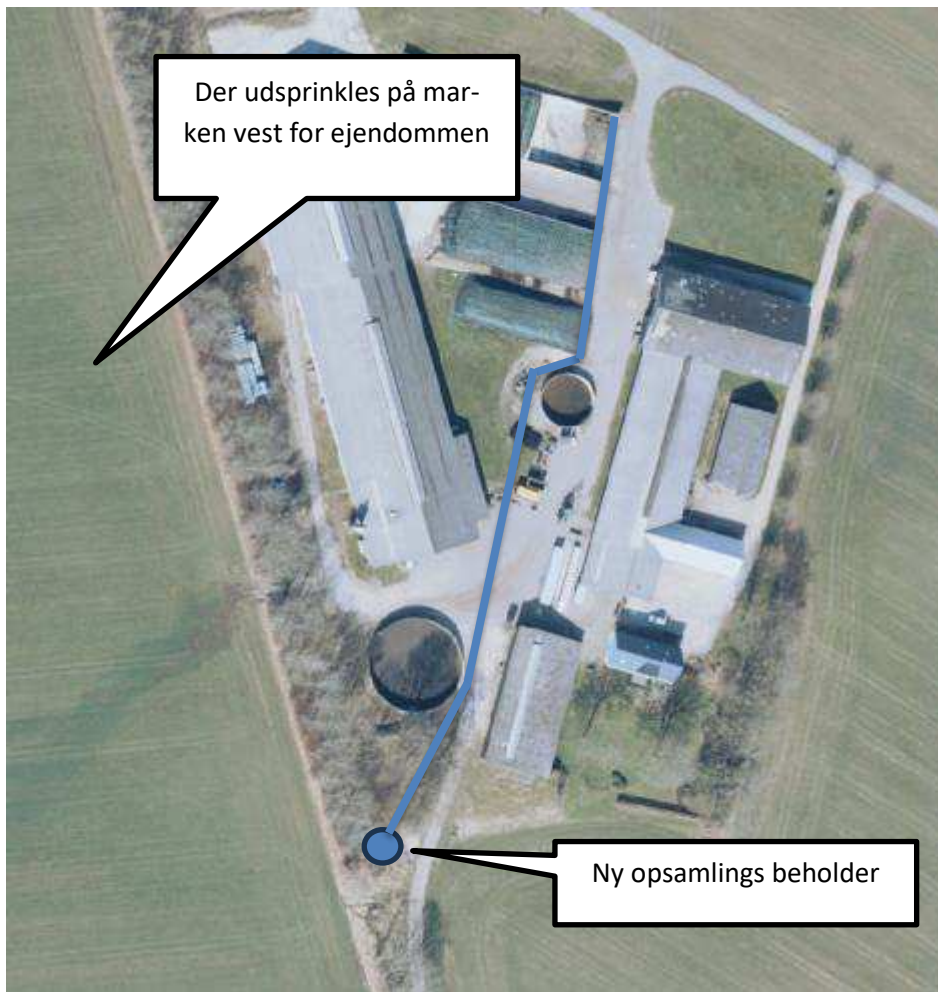
Afløbsforhold kan ses på nedenstående figur.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 4. Afløbsplan (fra gældende godkendelse fra 2022)

Figur 5 Nyt afløbs system til opsamlings tank og udsprinkling

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hedebyvej 8, som ligger 744 m sydøst for anlægget.
- Den nærmeste samlede bebyggelse er ikke kortlagt da denne er længere væk end byzone, derfor er alle krav overholdt til denne.
- Nærmeste by er Sdr. Felding, som ligger 2,2 km sydøst for anlægget.

Figur 6. Ejendommens placering

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed til husdyrbruget på Mosegaardsvej 5.

Der er ikke kendskab til gasledninger eller øvrige ledninger tæt på ejendommens bygninger.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug	X	
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje	X	
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder og skovbyggelinjen er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendigt for en fortsat landbrugsdrift.

Områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri vurderes på baggrund af dets placering og udformning ikke at forringe den landskabelig oplevelse. Kalvepladsen udvides inden for de eksisterende produktionsanlæg, og gold ko afsnittet i en eksisterende bygning. Disse ændringer bør derfor ikke påvirke den landskabelige opfattelse. Forlængelsen af kostalden laves i afdæmpede farve, der er afskærmende beplantning ved gyllebeholderen nord for forlængelsen samt beplantning mod nordvest. Der er relative lange afstand til naboer og med det grundlag vurderer ansøger at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbipasserende eller naboer.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Byzone	2179	Sdr. Felding	

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Samlet bebyggelse		Da afstanden er større end til byzone er denne ikke inkluderet	
Nabobeboelse	743	Hedebyvej 8	50 m
Kirkebyggelinje	2846	Sdr. Felding Kirke	
Sommerhusområde	24 km	Hemmet Strand området	50 m
Naboskel	80	<i>Målt fra forlængelsen af kostalden</i>	30 m
Beboelse på samme ejendom	8	<i>Målt fra eksisterende kalvstald</i>	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	Ukendt	25 m
Almen vandindvinding	>50	Ukendt	50 m
Ikke almen vandindvinding	4	Boring 94.2075	25 m
Vandløb	198	Skjern å Nørrekanal	15 m
Dræn/grøft	>15	Se ovenfor...	15 m
Sø	>15	Sø på den sydlige side af åen	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	15	Mosegaardsvej <i>Målt fra udvidelsen af kostalden</i>	15 m

Tabel 5. Afstandskrav

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, for nye udvidelser eller staldafsnit hvor der foretages ændringer.

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

De øvrige afstandskrav er overholdt for nye udvidelser.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 5709,0 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 3 m da staldene er naturligt ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug / skov* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

Der er kumulation i punkt 4. Kat 1 (kategori 1 natur), men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

Der er kumulation i punkt 3. Kat1 (kategori 1 natur), men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 10. august 2022.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5001,4	707,6	5709,0
Nudrift	4258,3	707,6	4965,9
8 års-drift	3989,5	707,6	4697,1

Figur 7. 5 Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forskellen mellem ansøgt drift, nudrift og 8. års drift udgøres af en ansøgt kalveplads der ikke er blevet realiseret siden godkendelsen i 2022. Kalvepladsen indgår ikke i det ansøgte da placeringen ikke bliver aktuell.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
1. §3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	1,0
§3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	1,4
4. Kat3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5
3. Kat3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5
2. Kat3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,8
1. Kat3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,7
2. Kat2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1. Kat2	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
4. Kat1	Kategori 1	Ansøger	1	V	0,0	0,0	0,0
3. Kat1	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
2. Kat1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1. Kat1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 6. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1,8 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 61: Skjern Å.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 1,9 km nordøst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 1,6 km nord for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

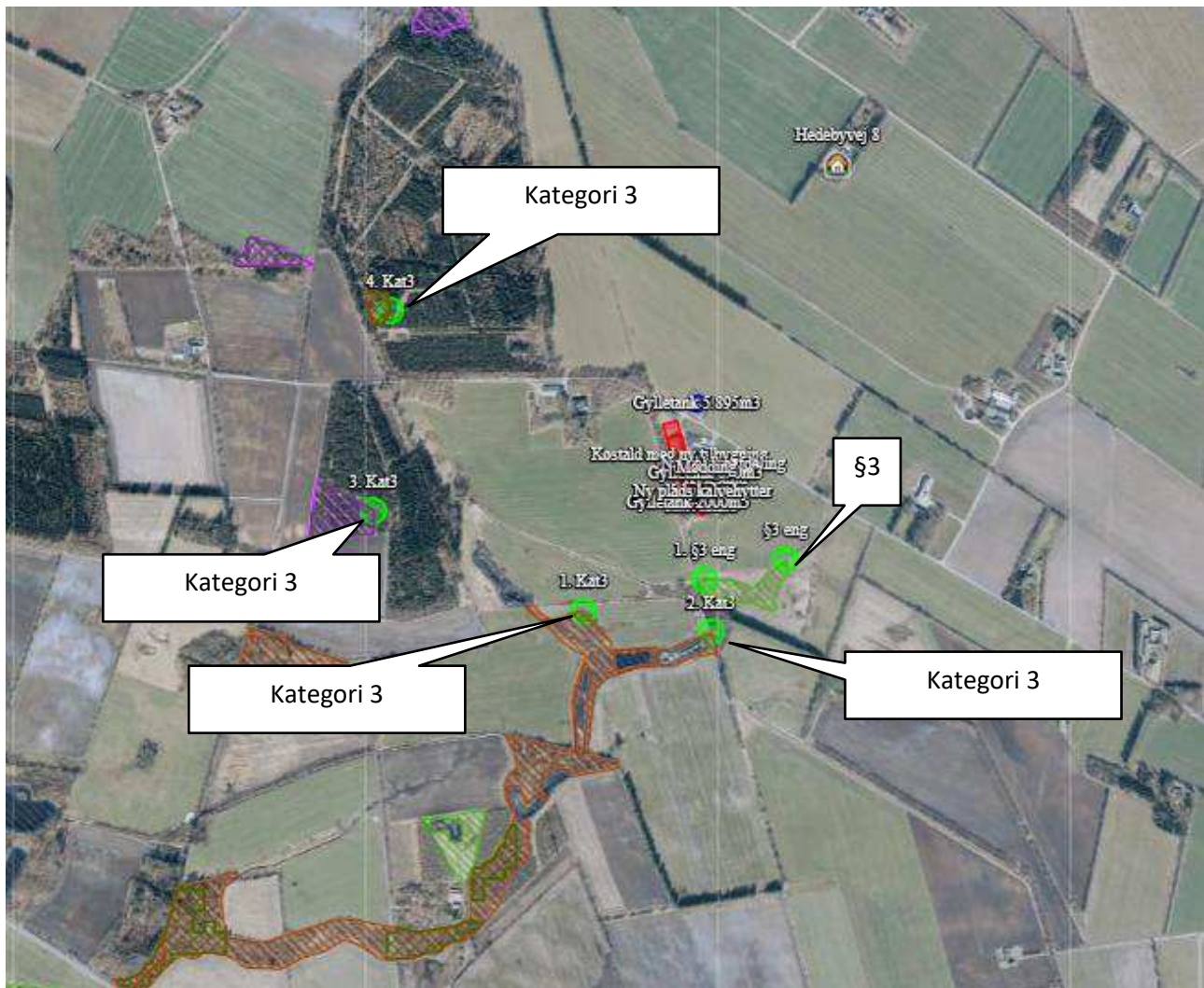
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere kategori 3 naturområder, se figur 8.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 8 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 8. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret arealer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Merbelastningen til den nærmeste eng er beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Merbelastningen er dermed beregnet til under 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Der er godt 2 km til nærmeste kendte observationer af bilag IV-arter som grøn mosaikguldsmed, grøn køl-leguldsmed, spidssnudet frø, butsnudet frø, krebseklo, odder og vandranke i tilknytning til Skjern Å og naturområde i Borris Østerland (Naturdata, søgning 13-03-26). Der er, med undtagelse af odder og butsnudet frø, tale om de samme arter som ved godkendelsen i 2022 hvor kommunen vurderede, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registeret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Nærmeste rødlisteregistrering er guldblomme fundet i hede plantagen ca. 700 m mod vest, og herudover er der som for bilag VI-arterne godt 2 km til rødlisteregistreringer ved Skjern Å og naturområde i Borris Østerland (Naturdata, søgning 13-03-2026). Der er tale om de samme arter som ved godkendelsen i 2022 hvor kommunen vurderede, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Ansvarsarter

Herning Kommune har arbejdet med ansvarsarter siden 2008, hvor byrådet vedtog kommunens Naturpolitik. I 2010 omfattede listen 56 arter fordelt på forskellige artsgrupper med levesteder, der er typiske for Herning Kommune. Listen er siden suppleret med relevante arter, så den i dag omfatter 70 arter.

Søgning det er ikke muligt at søge på kortet på nuværende tidspunkt derfor anmodes om kommunens be-
hjælpelighed angående ansvars arter. Odder

Odder er registreret cirka 2 km fra anlægget. Arten yngler og fouragerer ved og i vandløbet. Udvidelse af anlægget vurderes ikke at påvirke oddernes mulighed for at yngle og fouragere ved vandløbet, idet de vandløbsnære arealer ikke påvirkes.

Guldblomme er registreret 700m vest for anlægget. Merbelastningen er 0,1 kg N/ha/år og påvirker dermed ikke hedens naturtilstand og dermed heller ikke arten.

Spidssnudet frø er registreret cirka 2 km fra anlægget. En merbelastning på op til 1 kg N/ha/år vurderes ikke at påvirke naturarealerne langs vandløbet og arten vurderes derfor ikke at blive påvirket af udvidelsen.

Vurdering

Ændringerne i bygningerne i forbindelse vil ikke medføre, at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker hver 3 uge. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er, naturlig ventilation i alle stalde, dog opsatte vertikale kasse ventilatorer i kostalden.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

I skema 256022 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hedebyvej 8	1	FMK	122,4	122,4	780,4	Ja
 Nørrelandet, Sdr. Felding	0	NY	551,6	524	2338,3	Ja
 Nørrelandet, Sdr. Felding	2	NY	551,6	628,8	2276,3	Ja
 Viumkrog, Nr. Vium	2	NY	551,6	661,9	2751,8	Ja

Tabel 7. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

I forbindelse med snitning, levering af foder og øvrige transporter kan der opstå støvgener, dog generelt i et begrænset omfang. Staldene er naturligt ventilerede, dog opsættes vertikale kassepropeller i kostalden. I høstsæsonen kan der periodevis være mere støv fra transporter. Ansøger vurderer, at transporter til og fra husdyrbruget, indblæsning og aftipning af foder mv. ikke vil give væsentlige støvgener for naboer, bl.a. på grund af ejendommens beliggenhed og afskærmning.

I forbindelse med, at der strøs med halm, vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningerne, og der strøs med håndkraft.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

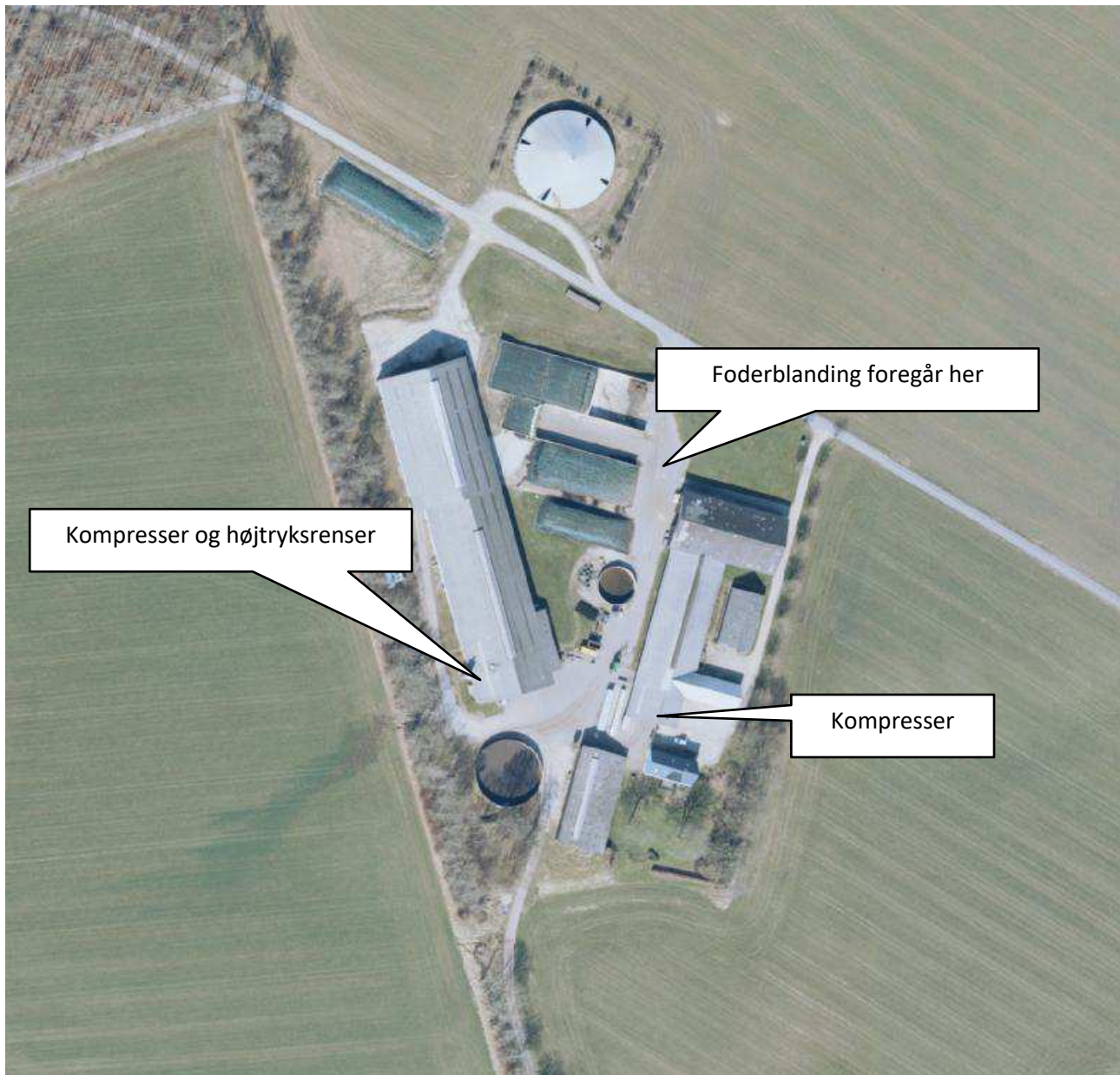
Ejendommens daglige støjklender er hovedsageligt mælkepumpe samt traktorstøj ved transport og foderblanding. Mælkepumpen er placeret vest for kostalden, hvor den er afskærmet fra naboer via bygninger og læhegn. Foderblanding foregår om morgenen i området omkring silohus og plansiloer. Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der forventes sæsonbestemt arbejde, der går ud over dagtimerne.

Der vil i perioder være et forøget støjbidrag fra interne transporter, særligt ved snitning og pakning af grovfoder samt ved gødningsudbringning. Herudover vil der være periodevis støj fra gyllepumper, foderleveran-

cer og støj fra transporter mv. Gyllepumpning sker ca. hver 3. uge med traktorpumpe fra kostalden og ca. 4 gange årligt med traktorpumpe fra de ældre stalde.

Der ventes ingen forøgelse i støjgener i forhold til nuværende drift, og der vurderes ikke at være støj og vibrationer af en karakter, der har væsentlig påvirkning uden for ejendommen.

På det nedenstående kort, fig. 9, fremgår placeringerne af de forskellige støjkilder.

Figur 9. Placeringen af støjkilder

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Mosegaardsvej 5 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser, maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser, der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Lys

Der er udendørslys i begge gavle af kostalden samt i den nordlige ende af kalvestalden. Lyset er tændt, når det er nødvendigt for arbejdet.

I staldene er der lys, når det er nødvendigt for arbejdet og nødvendigt for dyrevelfærd. Om natten er der natsænkning på lyset, så dyrene kan orientere sig.

Vurdering

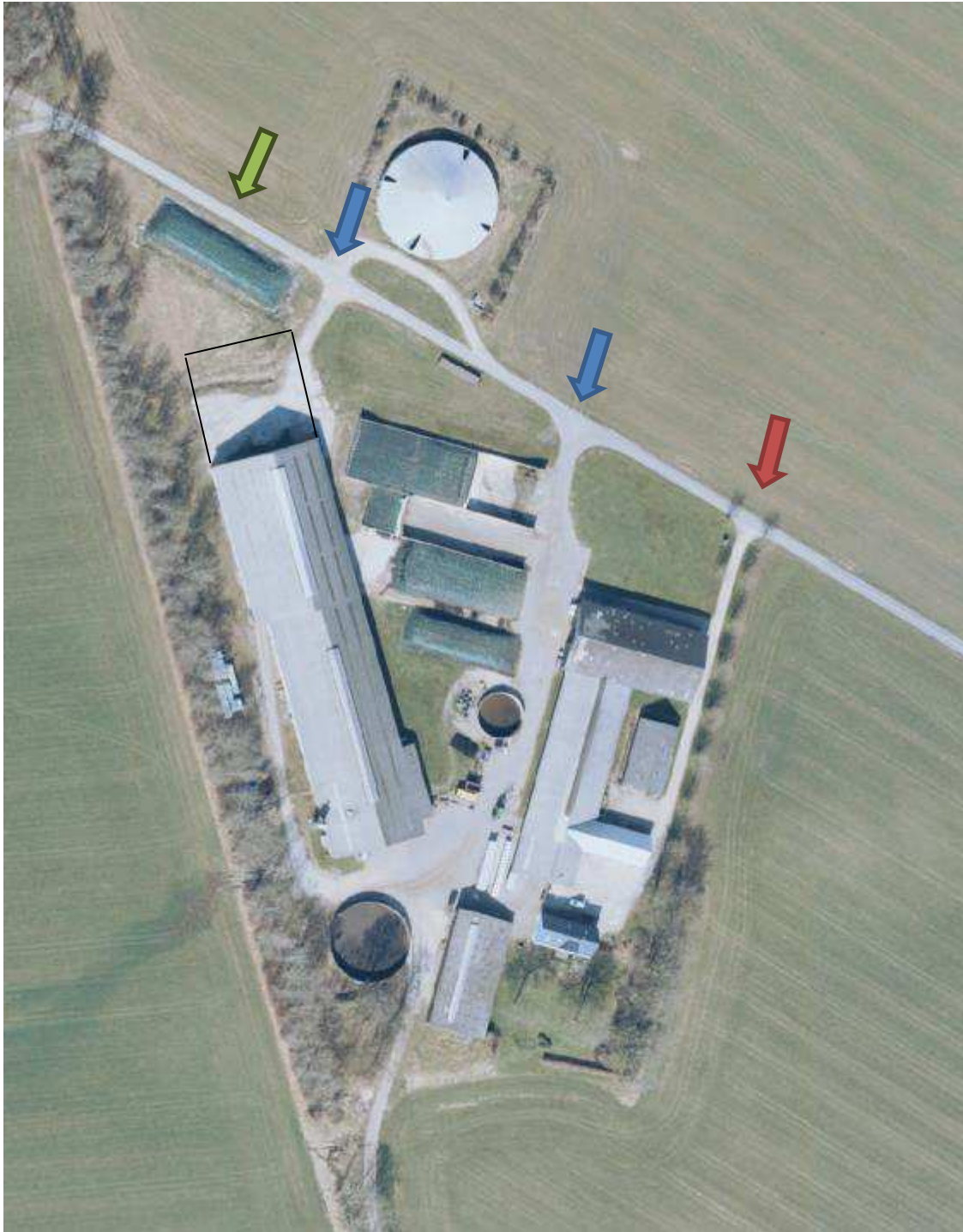
Udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der tre eksisterende indkørsler. Det er primært de vestligste indkørsler, der anvendes i forbindelse med driften. Den østlige indkørsel benyttes primært til stuehuset (markeret med rød).

Der vil måske i fremtiden blive anlagt en ny indkørsel nord for tilbygningen til kostalden (markeret med grøn).

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende og fremtidige indkørsler.

Figur 10. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter til og fra ejendommen sker ad Mosegaardsvej. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder, og derfor er belastningen af antallet af transporter afgrænset til en kort periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst/snitning. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Transporter sker også i forbindelse med håndtering af dyr og afhentning af mælk. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriets/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

Både i nudrift og fremadrettet er der samdrift mellem Mosegaardsvej 5 og 7, hvilket medfører daglig flytning af foder og/eller dyr imellem de to naboejendomme med egen traktor og vogn. Ved brug af ensilage fra markstakke vil der være fodertransporter på tværs af Mosegaardsvej. Gyllebeholderen nord for Mosegaardsvej er forbundet til staldanlægget med en pumpeledning, hvorfor gyllepumpning på tværs af vejen ikke medfører ekstra transporter.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	24	26	
Afhentning af mælk	365	183	Nedgang skyldes at der vil blive opsat en større mælketank.
Indkøbt foder	37	53	
Grovfoder	320	460	
Fodertransport med foderblander	730	730	To gange dagligt transporteres foder til nr. 7
Halmkørsel	30	35	
Brændstof	18	20	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	350	400	
Udbringning af husdyrgødning, fast	105	115	
Døde dyr	10	12	
Affald	52	52	
Dyrlæge	52	52	
Øvrige (f.eks. sækkevarer, montører, elektriker m.m.)	30	30	
Samlet antal transporter	2123	2150	

Tabel 8. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at ske en stigning på ca. 30 transporter årligt. Stigningen skyldes hovedsageligt, at besætningen øges, og der derved bliver et større behov for grovfoderproduktion. Dette kamufleres dog i det samlede antal transporter, da der ved opsætning af en større mælketank kun skal afhentes mælk hver anden dag.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, der kan være til gene for ejendommen, foretages der løbende bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Fluer forebygges ved hyppig udmugning og kemisk bekæmpelse med godkendte fluebekæmpelsesmidler om nødvendigt. Rottebekæmpelse udføres via privat skadedyrsordning og katte.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken, smøreolie og spildolie står indendørs på betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Sprøjtemidler findes ikke på ejendommen dette varetages af maskinstation.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt, det vil derfor være mark arealer der vil blive ramt. For beholder 1 på 2000m³ det vil dog efterhånden løbe mod vandløbet syd for ejendommen. Denne kan spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften. På ejendommen er der traktor med frontlæsser og halmballer der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen. Sektionering af staldene kan reducere omfanget af skader ved brand. Ud-/indlevering af dyr i hver sektion giver øgede antal flugveje for dyr og mennesker. Der er brandhæmmende vægge/døre i bygningerne.

I tilfælde af strømsvigt forefindes en nødgenerator på ejendommen/nødopluk.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der etableres flydelag på gyllebeholderne for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i beholderen.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at beholderen hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om beholderen opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

- Vandforbruget registreres månedligt/årligt med henblik på at kunne identificere lækager. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Elforbruget registreres månedligt.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser,
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder, tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Maskinstation står for sprøjtningen, og her føres der journal over forbruget af sprøjtemidler.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- I løbet af dagen og i forbindelse med den daglige drift bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn.
- Dyr registreres i CHR-registret.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordiske tank på **XXX** liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb.

Smøreolie af traktorer og maskiner foretages på værksted.

I stuehuset anvendes mælkevarme.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form rengøringsmidler rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler til malke-anlægget opbevares ved tank-rummet. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Pesticider varetages af maskinstationen og er derfor ikke på ejendommen.

Artikel 3 stoffer

Udover dieselolie, rengørings- og desinfektionsmidler benyttes der også hydratkalk og spraydåser på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter, emballage og eventuelle rester bortskaffes til leverandøren efter kommunens affaldsregulativ.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab og skab i stald kontoret i kostalden.

Medicin opbevares i kontoret i kostalden.

Eventuelle medicinrester, skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder der afhentes af Marius Pedersen eller anden godkendt aftager af farligt affald.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Herning Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Papir/pap opbevares i container og afhentes efter behov af Marius Pedersen.

Landbrugsplastik og andet plastik sorteres og afhentes af Marius Pedersen.

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes efter behov.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til godkendt aftager.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der findes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften foregår med maskinatation.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækken på plads Syd for gylletanken på 5895m³.

Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke i område for særlig drikkevandsinteresse.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en markvandsboring på husdyrbruget, DGU nr. 94.2075.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til arkvandsboring er der 4 m, det er kortere end afstandskravet, men der er tale om eksisterende stald uden ændringer som er godkendt i miljøgodkendelsen givet i 2022.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra vandværk.

Det nuværende vandforbrug er uklart da ejendommen er nydeligt overtaget og ansøger håber kommunen kan være behjælpelig med vurdering af vandforbruget.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsageligt til ventilation, gyllepumpning malkekarrusel og belysning.

Det nuværende elforbrug er uklart da ejendommen er nydeligt overtaget og ansøger håber kommunen kan være behjælpelig med vurdering af vandforbruget. Der forventes en minimal stigning i forbindelse med eksempelvis belysning i den nye stald udvidelse.

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer og frekvensstyret vakuumpumpe.

Udendørs belysning tændes manuelt ved behov. Indendørs belysning styres ved timer/ styringsprogram.

Der er installeret is boks i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme stuehuset og til at opvarme brugsvand i stuehus og driftsbygning. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser. Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget. Kompressoren til køletanken kontrolleres løbende for utætheder i luftsystemet. Utætheder vil forårsage et stort elforbrug.

Vurdering

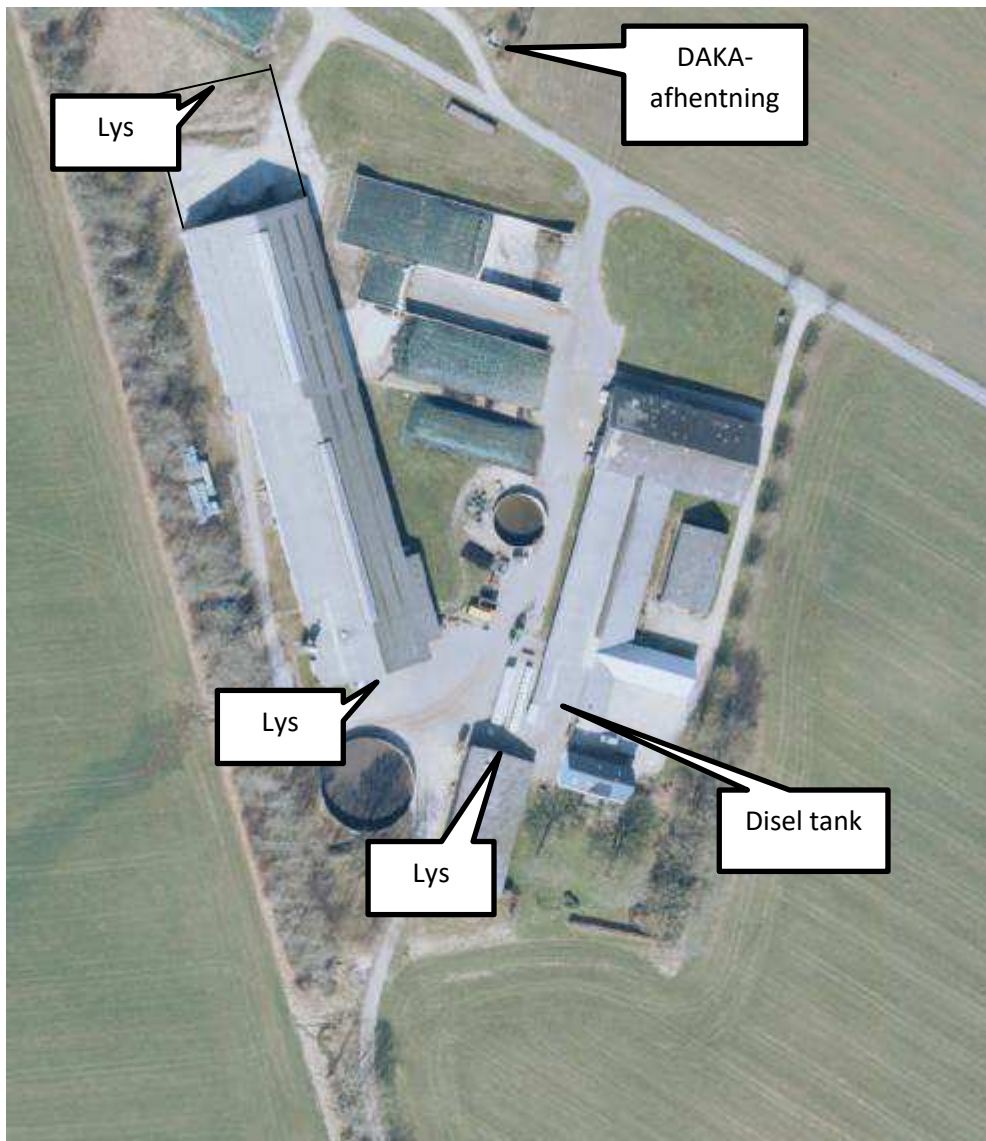
Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimainsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Der sker forkøling af mælken, og vakuumpumpen er frekvensstyrret. Begge er tiltag, der er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.
- Der er fokus på klimaet og udarbejdet klimaregnskab.

Figur 11. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbetlastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5001	708	5709
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5001	708	5709
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 9 BAT-beregning

BAT (ikke IE-brug)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Fastdrænet gulv

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

- Der er flydelag på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Mosegaardsvej 5 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Mosegaardsvej 5 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En forlængelse af køer, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg. Hvis der skulle opføres en ny staldbygning, ville denne skulle placeres på den anden side af Mosegaardsvej eller nordøst for ejendommen hvilket ville give mere trafik på vejen eller stald arealet trættede på vandløb og natur arealer. Begge alternativer ville også medføre en dårligere harmoni i staldenes drift.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.

2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

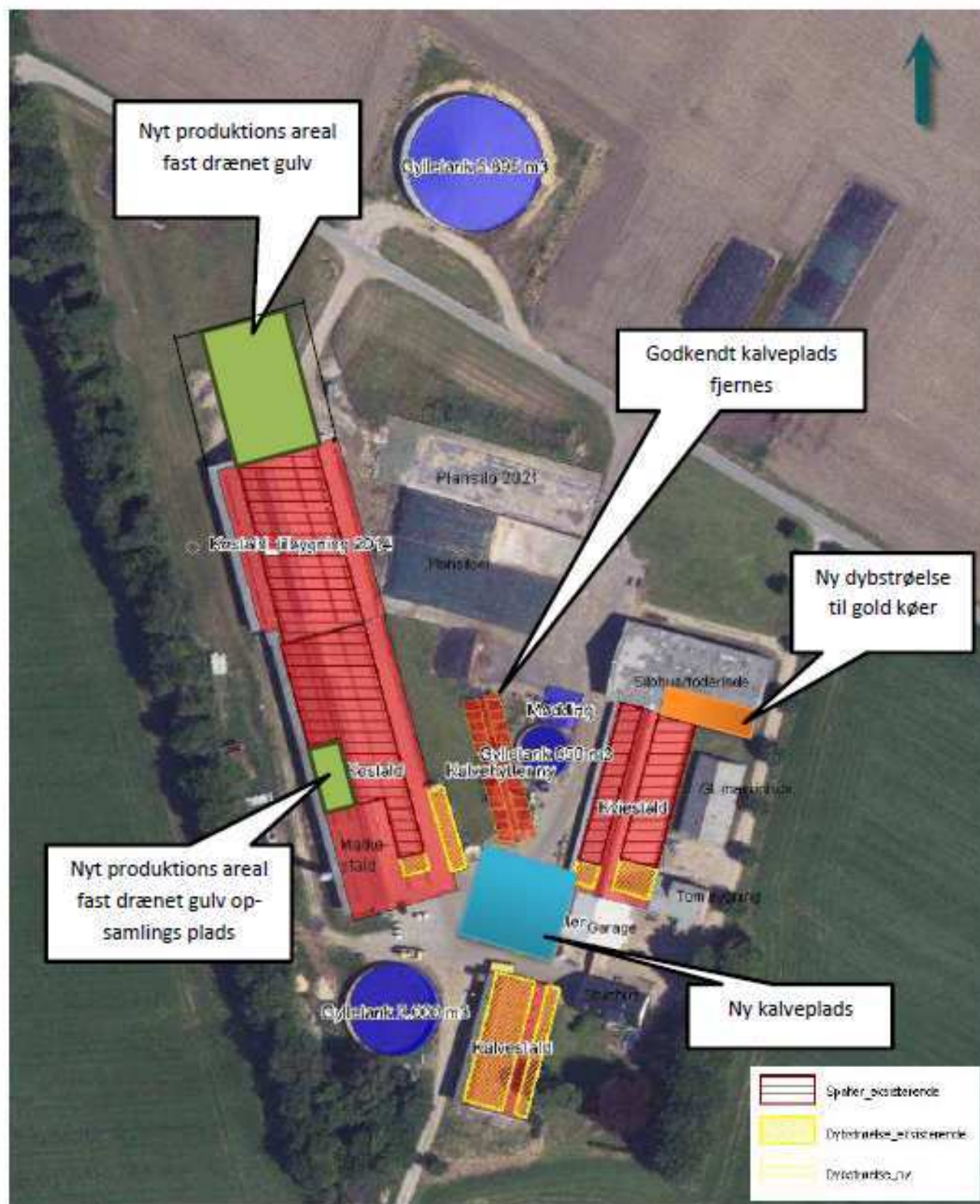
Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

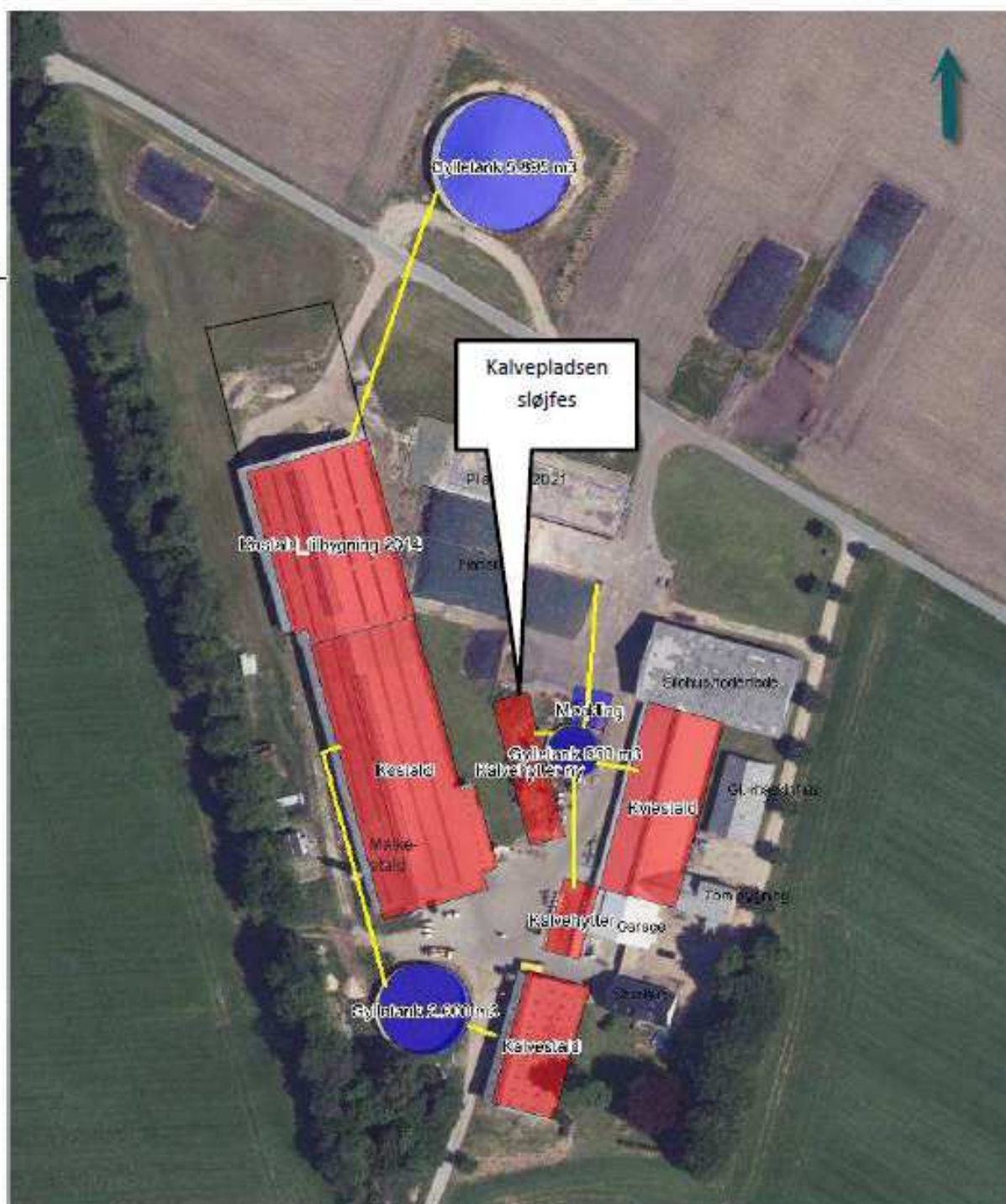
Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøges væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Bilag 2: Produktionsareal

Bilag 3: Afløbsplan

Der udsprinkles på marken vest for ejendommen

Ny opsamlings beholder